

Det är dags att återuppta den goda relationen till naturvetenskapen och därmed ta död på uppfattningen att kyrkan försöker motarbeta att vi utforskar Guds skapelse, skriver Jan Blomgren och Crister Andersson.

FOTO: GEORGE MILTON

Kristna anses ovetenskapliga

REPLIK. Om vi i allmänhetens ögon står upp för sanningssökande, blir förutsättningarna helt annorlunda, skriver Crister Andersson och Jan Blomgren.

Vi vill ta Sebastian Ibsteds artikel – vars innehåll vi i allt väsentligt delar – till utgångspunkt för att utveckla resonemanget lite.

Det är en from förhoppning att forskare skulle ta till sig den kristna tron och det är givetvis alldeles utmärkt när det händer. Vi som har gjort det vet ju vilken skatt det är, men sett utifrån finns ett stort hinder: kristna anses allmänt ovetenskapliga. Kyrkan behöver ta tag i frågan, bearbeta den ordentligt, göra upp med myter och ge naturvetenskapen den plats den förtjänar.

Om vi i allmänhetens ögon står upp för sanningssökande blir förutsättningarna helt annorlunda. Naturvetenskapen blir en allierad i stället för en motståndare.

EN AV DEN kristna trons ideologiska motpoler är den naturalistiska synen på hur världen är konstruerad. Den går ut på att världen och livet har uppkommit av sig själv genom naturliga processer och att Gud inte behövs. Om han inte behövs, är steget inte långt till att tro att han inte finns. Denna bild förmedlas av det svenska utbildningssystemet och är säkert en av anledningarna till att intresset för religion bland unga är lågt.

Kyrkorna hamnade på defensi-

ven i denna fråga under 1900-talet och hade svårt att försvara sig. Vi har sedan dess försökt undvika en klargörande debatt i frågan om trons förhållande till naturvetenskapen, delvis beroende på att det funnits olika uppfattningar inom kyrkan. Det är verkligen ingen bra strategi. Tystnaden blir en bekräftelse på att kyrkans kritiker har rätt.

DET FINNS MÅNGA myter kring kyrkans relation till naturvetenskapen. En är att kyrkan motarbetat vetenskapen ända sedan 1500-talet. Vi minns väl alla historien om Galilei från skoltiden, när han fick avsvärja sig uppfattningen att solen var centrum i universum. Skolversionen är långt ifrån hur det verkligen gick till. Populärkulturen har också hängt på, till exempel genom filmen *Änglar och demoner*, som bygger på Dan Browns bok med samma namn. Historien bygger på myten att kyrkan inte bara motarbetat, utan till och med tagit livet av många vetenskapsmän. Det finns ingen sanning alls i det. Den enda med någon anknytning till naturvetenskapen som avrättats är Giordano Bruno, men det var av helt andra orsaker.

Vetenskapshistorikern Ronald Numbers skriver i *Galileo goes to jail* (översatt): "Ingen vetenskapsman, som vi känner till, har

någonsin förlorat livet på grund av sina vetenskapliga åsikter."

I EN RAPPORT från Claphaminstitutet (7:2022) kan man konstatera att läroböckerna i naturvetenskap på gymnasiet hjälper till att förmedla bilden av en konflikt mellan kyrkan och naturvetenskapen, oftast på ett felaktigt eller vinklat sätt.

På sikt blir alla barn och ungdomar påverkade av den bild som skolan ger och det blir allt svårare för kyrkan att värja sig för en felaktig historieskrivning. Här behöver kyrkan agera, inte bara inom kyrkan, utan också för att upplysa den svenska allmänheten.

Vetenskapshistoriker är helt överens. "Föreställningen om en ständig kamp mellan kyrka och vetenskap är en myt." (Svante Nordin). Myten kommer till stora

”

Det finns många myter kring kyrkans relation till naturvetenskapen. En är att kyrkan motarbetat vetenskapen ända sedan 1500-talet.

delar från två 1800-talsförfattare, William Draper och Andrew Dickson White. Boken *Of popes and unicorns* av David Hutchings och James C Ungereanu ger en utförlig och väldokumenterad beskrivning av händelseförloppet.

Om någon påstår att det finns en konflikt, finns det tyvärr folk på båda sidor som är beredda att gräva upp stridsyxan. Ateister som till exempel Richard Dawkins stöder sig på naturvetenskapen när han påstår att Gud inte behövs. Det är inte heller sant. Ingen kan bevisa att Gud inte behövs.

KRISTEN TRO ÄR en utmärkt grund för vetenskap. Av Nobelpristagarna under nittonhundratalet var 65 procent kristna och 21 procent judar, medan ateister bara utgjorde 7 procent. Alla övriga trosriktningar utgjorde de återstående 7 procenten. Islam erövrade inte ens en procent. Därmed är inte religiös tro i största allmänhet nyckeln, utan kristen eller judisk tro.

Upptäckter inom framför allt fysiken de senaste decennierna har lett till en ny världsbild där utrymmet för Gud att verka aktivt inom världen har ökat betydligt, utan att behöva ens tillfälligt bryta mot sina egna naturlagar.

Vidare har man inom den fundamentala fysiken stött på fenomen som är mycket svåra, på gränsen till omöjliga, att hante-

ra utan att anta att det finns en intelligent tanke bakom skapelsen. Detta har lett till en mycket mer vital dialog mellan tro och naturvetenskap än för bara några decennier sedan.

DET ÄR DAGS att återuppta den goda relationen till naturvetenskapen och därmed ta död på uppfattningen att kyrkan försöker motarbeta att vi utforskar Guds skapelse. I dessa tider när sanningar anses vara relativa ("min sanning är inte din sanning") kan vi kristna vara ljus och salt i världen om vi sätter objektiv sanning framför att smeka tidsandan medhärs i alla lägen.

Gör vi det kommer människor att dras till Jesus, men då behöver vi ha en god relation till naturvetenskapen för att bli trovärdiga sanningsvittnen.

CRISTER ANDERSSON, gymnasielärare, medförfattare till Claphamrapporten som omnämns i artikeln

JAN BLOMGREN, professor i tillämpad kärnfysik, författare till "Jodå, Gud spelar tärning"

Läs tidigare inlägg på [Dagen.se/debatt](https://dagen.se/debatt)

Sebastian Ibstedt: Forskare, ta Gud på allvar (30/12)